

Ansvarsfördelning och arbetsuppgifter på hästkliniker

Skillnader mellan legitimerade djursjukskötare och djurvårdare på nivå 2

Alva Lilja och Elisa Johansson

Examensarbete/Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Djursjukskötarprogrammet
Uppsala 2026

Ansvarsfördelning och arbetsuppgifter på hästkliniker. Skillnader mellan legitimerade djursjukskötare och djurvårdare på nivå 2

Division of responsibilities and duties at equine clinics. Differences between licensed veterinary nurses and level 2 animal care assistants.

Alva Lilja och Elisa Johansson

Handledare: Lena Olsén, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för kliniska vetenskaper
Bitr. handledare: Stina Blomkvist, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för kliniska vetenskaper
Examinator: Ann Hammarberg, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för kliniska vetenskaper

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E
Kurstitel: Självständigt arbete i djuromvårdnad
Kurskod: EX0994
Program/utbildning: Djursjukskötarprogrammet
Kursansvarig inst.: Institutionen för kliniska vetenskaper
Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2026

Nyckelord: *Djurens hälso- och sjukvård, djurhälsopersonal, interprofessionellt arbete, patientsäkerhet, yrkesprofessioner*

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för kliniska vetenskaper
Djuromvårdnad

Sammanfattning

Djurens hälso- och sjukvård inkluderar flera olika yrkesprofessioner med olika utbildningsnivåer som tillsammans främjar djurens välfärd. Legitimerade djursjukskötare (DSS) och djurvårdare på nivå 2 (DV2) på hästkliniker har liknande arbetsuppgifter vilket kan skapa osäkerhet kring arbetsfördelning och ansvar. Skillnaderna mellan professionerna kan upplevas minimala i det kliniska arbetet, därför kommer detta kandidatarbete syfta till att jämföra skillnaderna mellan yrkesprofessionerna DSS och DV2 på hästkliniker, gällande utförande av arbetsuppgifter, ansvar och vård. Denna studie implementerade en kvantitativ enkätstudie som skickades ut till fem hästkliniker i Sverige riktad till DSS och DV2. Enkäten innehöll 13 flervalsfrågor baserat på hur de erhållit sin kompetens, respondenternas upplevelser samt frågor som besvarade studiens frågeställningar. Enkäten besvarades av 17 respondenter, varav sex DSS och elva DV2.

Resultatet indikerade att DSS och DV2 i hög grad utförde liknande arbetsuppgifter. Majoriteten av respondenterna tyckte att ansvarsfördelningen var diffus och att djurägare hade begränsad kännedom kring vad skillnaden var mellan yrkesprofessionerna. Resultatet belyste även att DV2 utförde arbetsuppgifter utanför deras formella behörighet vilket potentiellt kan innebära en risk för patientsäkerheten. Slutsatsen av enkätstudien visade att en tydligare rollfördelning potentiellt skulle kunna öka patientsäkerheten och därmed höja kvalitén på vården. Risker för felbehandlingar och bristande vårdkvalité kan förklaras av att arbetsuppgifter utförs av personal utan formell kompetens. En evidensbaserad vård korrelerar med en tydlig rollfördelning samt tydliga arbetsuppgifter mellan yrkesprofessionerna. Större studier med högre svarsfrekvens krävs för att öka validiteten och kunna generalisera resultaten till hästkliniker och hästsjukhus. Rekommendation för framtida studier inkluderar andra metodval för att öka svarsfrekvensen alternativt fördjupande intervjustudie. Intressant för vidare forskning kan vara en jämförande studie med smådjursklinik.

Nyckelord: Djurens hälso- och sjukvård, djurhälsopersonal, interprofessionellt arbete, patientsäkerhet, yrkesprofessioner

Abstract

Animal health staff includes several different professions with different levels of education that work together for the welfare of animals. License veterinary nurses (DSS) and level 2 animal care assistants (DV2) at equine veterinary clinics have similar work tasks, which can create a diffuseness regarding the division of work and responsibilities. The differences between the professional professions can be perceived as minimal in clinical work, therefore this bachelor thesis will aim to compare the differences between the professional professions DSS and DV2 at equine clinics, regarding the performance of work tasks, responsibilities and care. In the study, a quantitative survey was conducted that was sent out to five equine clinics in Sweden aimed at DSS and DV2. The survey contained 13 multiple-choice questions based on how they received their competence, their own experiences as well as questions that addressed the study's research questions. The survey was answered by 17 respondents, of which six DSS and eleven DV2.

The results indicated that DSS and DV2 performed similar work tasks to a large extent. The majority of respondents felt that the division of responsibilities was diffuse and that horse owners had limited knowledge of the differences between the professional professions. The results also highlighted that DV2 performed tasks outside their formal competence, which could potentially pose a risk to patient safety. The conclusion of the survey study was that a clearer division of roles could potentially increase patient safety and thereby improve the quality of care. Risks of improper treatment and reduced quality of care may be explained by tasks being performed by personnel without formal competence. Evidence-based care is associated with a clear division of roles and well-defined responsibilities between professional groups. Larger studies with higher response rates are required to increase validity and enable generalization of the results to equine clinics and equine hospitals. Future research should consider alternative methodological approaches to improve response rates, such as qualitative in-depth interview studies. A comparative study including small animal clinics may also be of interest for further research.

Keywords: Animal health and medical care, animal health personnel, interprofessional work, patient safety, professional professions

Innehållsförteckning

Tabellförteckning	7
Figurförteckning	8
Förkortningar	9
1. Introduktion	10
1.1 Syfte	10
1.2 Frågeställningar	10
2. Bakgrund	11
2.1 Arbetsuppgifter och utbildningsvägar	11
2.2 Tydlighet i ansvar och yrkesroller	12
2.3 Interprofessionellt arbete	12
2.4 Jämförelse med humanvården	13
3. Material och metod	14
3.1 Enkät och studiepopulation	14
3.2 Litteratursökning	14
3.3 Datainsamling och analys	14
4. Resultat	15
4.1 Djurvårdare på nivå 2: Bakgrund, erfarenhet och arbetsuppgifter	15
4.1.2 Legitimerade djursjukskötare: Bakgrund, erfarenhet och arbetsuppgifter	17
4.2 Tydlighet i yrkesroller, ansvar och formell behörighet	18
4.2.1 Djurägarens förståelse av yrkestitlar ur personalens perspektiv	20
4.2.2 Rollfördelning kopplat till vårdkvalité	22
5. Diskussion	24
5.1 Resultatdiskussion	24
5.2 Metoddiskussion	31
6. Konklusion	35
Referenser	37
Tackord	42

Tabellförteckning

Tabell 1. Fördelning av vanligt förekommande arbetsuppgifter utförda av respondenterna.	17

Figurförteckning

Figur 1. Fördelning hur respondenterna (n=17) har nått sin utbildning.	15
Figur 2. Antal år respondenterna (n=17) varit verksamma på hästkliniker/ hästsjukhus. .	16
Figur 3. Arbetsfördelningen på hästklinikerna. Antal respondenter (n=17).	16
Figur 4. Respondenterna (n=17) upplevda skillnader mellan yrkesgrupperna i den kliniska vardagen.	18
Figur 5. Svartsfördelning (n=17) angående om respondenternas arbetsuppgifter går utanför deras formella behörighet.	19
Figur 6. Respondenternas (n=17) upplevelse av huruvida deras ansvar var tydligt definierat på kliniken.....	20
Figur 7. Respondenterna (n=17) upplevelser gällande om djurägarna hade insikt i deras yrkesroller.	21
Figur 8. Svartsfördelning över i vilken utsträckning respondenterna (n=17) ansåg att en tydligare gränsdragning mellan yrkesprofessionerna kunde bidra till en förbättring av vården för patienterna.	22
Figur 9. Svartsfördelning angående om respondenternas (n=17) kompetens togs tillvara inom det kliniska arbetet.....	23

Förkortningar

Förkortning	Betydelse
DSS	Legitimerad djursjukskötare
DV2	Djurvårdare på nivå 2

1. Introduktion

Den svenska djurens hälso- och sjukvård är en verksamhet som består av olika yrkeskategorier med varierande utbildningsnivåer, kompetensområden och ansvar. Detta arbete ägnar sig åt två yrkesprofessioner inom djurens hälso- och sjukvård, legitimerad djursjukskötare (DSS) och djurvårdare på nivå 2 (DV2). Trots att både DSS och DV2 ofta arbetar nära varandra i den kliniska vardagen, finns det en risk för otydlighet kring roller, ansvar och befogenheter. Information och författningar om yrkesprofessionerna går att finna på Jordbruksverkets webbsida, men är otillräckliga och kan uppfattas otydliga av läsaren. Bristfällig information kan leda till konsekvenser för både arbetsmiljö och patientsäkerhet. Kunskap om djursjukskötaryrket är fortfarande begränsat trots att det varit ett legitimationsyrke i 15 år. Även om yrkesprofessionen har undersökts i tidigare kandidatarbete så har det varit med fokus på smådjur. Detta kandidatarbete fokuserar att undersöka skillnader mellan yrkesgrupperna DSS och DV2 vid arbete på hästklinik. Evidensen som finns om yrkesprofessionerna jämförs med hur det fungerar i praktiken på hästkliniker. Skillnaderna mellan professionerna kan upplevas minimala i det kliniska arbetet, därför kommer detta kandidatarbete syfta till att undersöka olika hästkliniker i Sverige, med avseende på att skapa en inblick i ansvarsfördelningen och arbetsuppgifter inom personalen.

1.1 Syfte

Syftet med studien är att jämföra skillnaderna mellan yrkesprofessionerna DSS och DV2 på hästkliniker gällande utförande av arbetsuppgifter, ansvar och vård. Tydlig ansvarsfördelning mellan yrkeskategorierna kan potentiellt leda till en säkrare och förbättrad hälso- och sjukvård för djuren.

1.2 Frågeställningar

- Finns det skillnader i utförande av kliniska arbetsuppgifter mellan DSS och DV2 på hästkliniker och i så fall vilka?
- Hur upplever DSS och DV2 sina respektive roller och ansvar på hästkliniker?

2. Bakgrund

2.1 Arbetsuppgifter och utbildningsvägar

Inom djurens hälso- och sjukvård i Sverige finns det flera olika yrkesprofessioner, bland annat DSS och DV2. Regler för att arbeta inom djurens hälso- och sjukvård skiljer sig mellan olika länder. Enligt Statens jordbruksverks författningssamling (SJVFS 2025:19) ingår DSS inom djurhälsopersonalen och får utföra arbetsuppgifter på eget ansvar i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. DSS arbetar under statlig tillsyn och kan bli anmäld till ansvarsnämnden inom djurens hälso- och sjukvård för prövning av sitt yrkesutförande (SJVFS 2025:19). Yrkesprofessionen DSS förutsätter avlagd kandidatexamen under en fullgjord treårig kandidatutbildning (SJVFS 2025:19). I Statens författningssamling (SFS 2009:302) nämns ett alternativ för att erhålla en legitimation, utan att besitta en kandidatexamen, detta alternativ inkluderar övergångsregler för DSS. Legitimerad djursjukskötare kunde ansöka om legitimation under förutsättningen att ansökan inkom innan slutet av 2014, samt att fastställda villkor gällande lagstiftning var uppfyllda (SFS 2009:302). Lagen om övergångsbestämmelserna för erhållande av djursjukskötarlegitimation syftade till att inkludera erfarna yrkespersoner under övergångsperioden (Regeringen 2008).

Enligt Statens jordbruksverks författningssamling (SJVFS 2023:20) arbetar DV2 som övrig personal inom djurens hälso- och sjukvård, och utför arbetsuppgifter på en legitimerad veterinärs ansvar. Med hänvisning till författningssamlingen (SJVFS 2023:20) kan en DV2 uppnå nödvändig kompetens via flera alternativa vägar såsom; kursen som heter "*Grundkurs i läkemedelshantering*" för respektive djurslag; erhålla en legitimation som sjuksköterska inom humana hälso- och sjukvården, eller uppnått ett visst antal godkända kurser inom veterinär- eller djursjukskötarprogrammen (SJVFS 2023:20) samt examinationer via quiz på Sveriges lantbruksuniversitets lärplattform Canvas (Hammarberg, 2025). Författningen (SJVFS 2023:20) klargör gränsdragningen mellan yrkesprofessionerna genom att fastslå att DV2 saknar behörighet att administrera injektioner med narkotikaklassade läkemedel, vaccin, läkemedel för allmän såväl som lokalbedövning, avlivningsvätska och cytostatika. Vidare beskrivs att DV2 får tillföra sederande läkemedel till häst, med kravet att en legitimerad veterinär ska finnas närvarande (SJVFS 2023:20).

2.2 Tydlighet i ansvar och yrkesroller

En studie genomförd i Storbritannien av Saul et al. (2025) visade att DSS ansvarar för patientens dagliga vård och formellt, har ett större ansvar än djurvårdare på samtliga nivåer. Det framkommer att DSS upplever att en mer tydlig definierad ansvarsfördelning samt större tillit från legitimerade veterinärer, skulle förbättra både arbetsrollen och kvaliteten på vården (Saul et al. 2025).

Pritchard et al. (2024) nämner att det finns bristande kunskap kring de olika yrkesgruppernas klinikansvar inom djurens hälso- och sjukvård på hästkliniker. Resultatet från studien av Pritchard et al. (2024) indikerade att ett flertal djurägare saknar kunskap om vilka arbetsuppgifter eller befogenheter en DSS har. Vidare förklaras att djurägarnas okunskap kring de olika yrkeskategorierna inom djurhälsopersonalen och övrig personal inom djurens hälso- och sjukvård kan resultera i diffusa ansvarsområden (Pritchard et al. 2024). Det vill säga att djurägare har svårt att skilja på yrkesprofessionerna samt veta vad deras arbetsuppgifter innebär. Precision av vårdteamets yrkesroller kan reducera felaktiga förväntningar från djurägarna samt förbättra vårdprocessen (Pritchard et al. 2024).

2.3 Interprofessionellt arbete

Kinnison et al. (2014) tydliggör vikten av att personal på djursjukhus och veterinärkliniker förstår varandras roller, ansvar och arbetsuppgifter för att effektivisera teamarbetet och därmed uppnå bättre kliniska resultat. När flera olika professioner bidrar med sina kompetenser kan verksamheten få en effektiv resursanvändning, där uppgifter kan delegeras till personal med lägre formell och reell kunskap, när kompetensen och lagen tillåter det (Kinnison et al. 2014). Kinnison et al. (2014) nämner vikten av att se helheten i teamet och menar att effektiv vård uppnås genom samarbete mellan yrkesprofessionerna. Samarbete kan förbättras genom både erkännande av olika yrkesgruppers kompetens och utbildningsinitiativ, där fokus bör riktas mot teamarbete och gemensam förståelse av varandras roller. Vidare beskrivs även nackdelar med de olika yrkesprofessionerna då skillnader i status och maktbalans kan skapa hierarkier och därmed hindra teamarbete och ge upphov till konflikter (Kinnison et al. 2014).

2.4 Jämförelse med humanvården

DSS kan jämföras med en legitimerad sjuksköterska, på motsvarande sätt kan en DV2 ekvivalera en undersköterska inom humanvården. Tidigare nämnt inkluderas inte en DV2 inom djurhälsopersonalen (SJVFS 2023:20). Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddad yrkestitel för undersköterskor (HSLF-FS 2023:14) är yrkeskategorin undersköterska tillhörande hälso-sjukvården, sedan år 2023 förblev yrket skyddat. Liknande för en DSS, krävs en universitetsutbildning med avlagd kandidatexamen för att kunna titulera sig legitimerad sjuksköterska (Roche et al. 2017). Detta innebär att båda yrkesgrupperna arbetar i enlighet med patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659).

Roche et al. (2017) jämförde hur arbetsuppgifter varierande mellan vårdpersonal med och utan innehav av legitimation. Resultatet från studien visade att undersköterskor i högre grad utförde omvårdnadsåtgärder i syfte att främja hygien samt stödja patient att utföra basala behov. Legitimerade sjuksköterskor utförde liknande arbetsuppgifter, farmakologiska arbetsuppgifter och planering av vården utfördes av legitimerade sjuksköterskor i högre utsträckning än undersköterskor (Roche et al. 2017). Vidare betonas vikten av ett gott samarbete mellan yrkeskategorierna. Roche et al. (2017) menar att undersköterskor kan, förutom att främja patienters omvårdnadsbehov, även avlasta arbetet för en legitimerad sjuksköterska, tillsammans med dessa framgångsrika aspekter kan detta förbättra vårdkvaliteten samt effektivisera det dagliga arbetet (Roche et al. 2017).

Liknande resultat redovisas i Carroll et al. (2024) där patientsäkerhet uppnåddes via förstående interaktion mellan medarbetarna. Framgångsrikt teamwork uppnås när samtliga yrkeskategorier arbetar utifrån samma mål utan prestige, arbetsmiljön är positivt främjande och när möjlighet till struktur och positiv feedback finns (Svensk sjuksköterskeförening, 2014).

Sammanfattningsvis finns det tydliga formella skillnader mellan DSS och DV2 gällande utbildning, ansvar och behörighet. Det är därför relevant att undersöka hur dessa yrkesroller skiljer sig åt i det kliniska arbetet på hästkliniker.

3. Material och metod

3.1 Enkät och studiepopulation

Detta kandidatarbete är en kvantitativ enkätstudie. Enkäten skickades ut till fem hästkliniker i Sverige via mejl, riktat till DV2 och DSS. Studiepopulationen selekterades ur ett bekvämlighetsurval. Enkäten var egenkonstruerad och utformades i Netigate bestående av 13 obligatoriska flervalsfrågor baserat på hur de erhållit sin kompetens, studiens frågeställningar och egna upplevelser. Innan utskick till hästklinikerna testades enkätens utformning på djursjukskötarestudenterna årskurs tre samt handledare. Respondenterna på hästklinikerna hade möjlighet att besvara enkäten under perioden 25/2–2026 till 18/3–2026. Deltagandet i studien var frivilligt. Svaren från respektive respondent erhöles anonymt. Personuppgifter hanterades enligt GDPR.

3.2 Litteratursökning

Litteratur som krävdes för att komplettera information till studien togs fram genom sökningar i databaser exempelvis PubMed, Scopus, Web of science och Sveriges lantbruksuniversitetets biblioteksökstjänst Primo. Inklusionskriterier var studier publicerade inom hälso- och sjukvård för djur och människor. Ytterligare underlag till studien användes från Statens jordbruksverks författningssamlingar, Sveriges Riksstad, FN:s globala mål samt Socialstyrelsen. Tidigare kandidatarbeten medtogs för inspiration vid utformning av enkätens frågor och design. Även litteratur av lägre evidensgrad inkluderades då forskningsområdet är begränsat.

3.3 Datainsamling och analys

Enkäten besvarades av 22 respondenter, varav fem inte fullföljde enkäten. De fem ofullständiga enkäterna exkluderades, 17 svar inkluderades i analysen. Vid avslutad enkät sammanställdes svaren i tabeller för att identifiera eventuella skillnader i svarsmönster mellan yrkesprofessionerna och analysera samband. Utifrån tabellerna skapades diagram i programvaran Microsoft Excel (version 365). Diagrammen användes för att tydliggöra resultaten i studien. Resultatet sammanfattades i antal svar per kategori. Figurtexterna i detta arbete är detsamma som enkätfrågorna, därav inkluderas ingen bilaga. Figuren innehåller alla respondenternas svar, i löpande text beskrivs DSS och DV2 särskilt.

4. Resultat

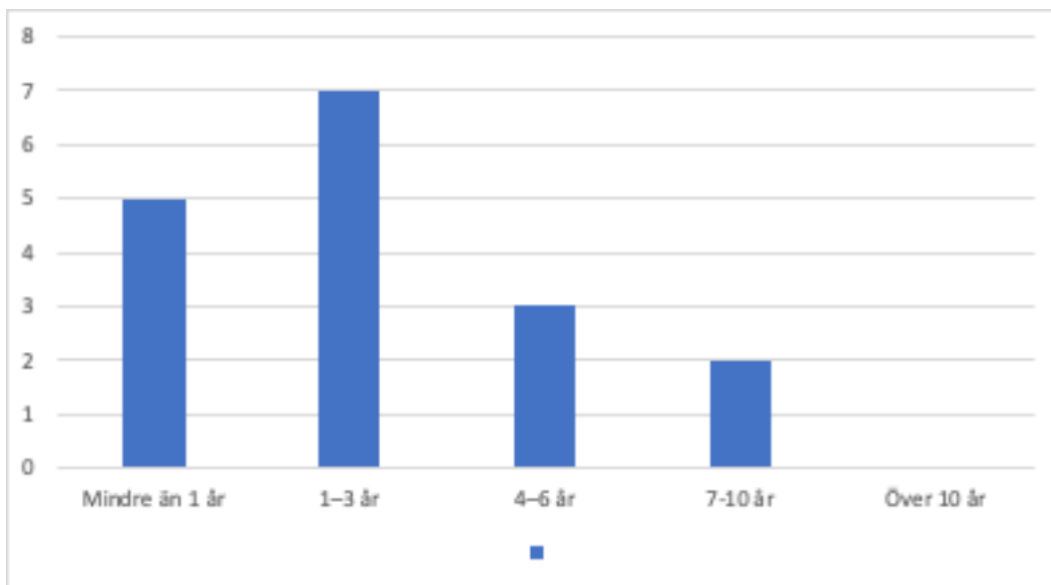
I studien deltog 17 personer, varav elva DV2 och sex DSS. Samtliga deltagare var anonyma.

4.1 Djurvårdare på nivå 2: Bakgrund, erfarenhet och arbetsuppgifter

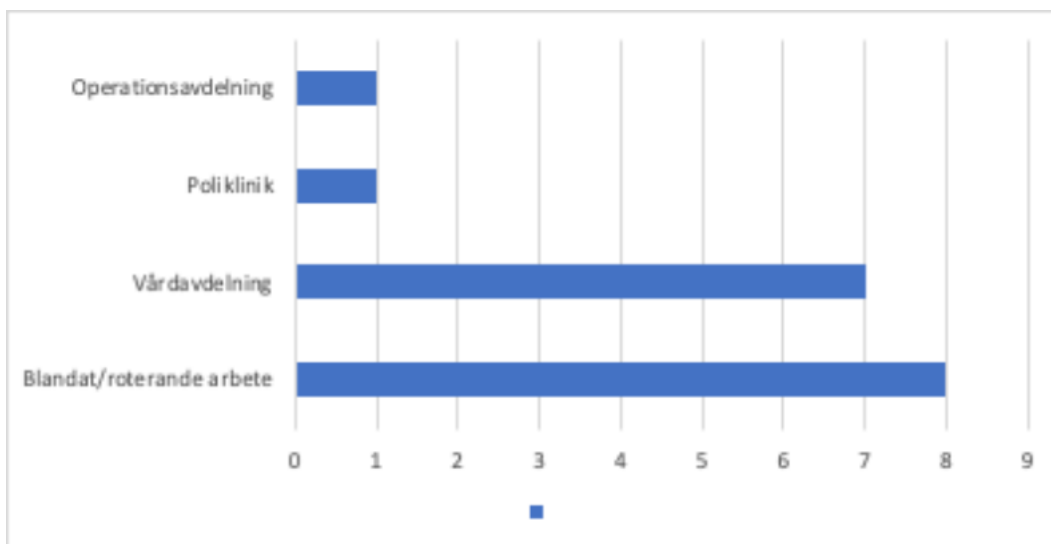
Figur 1. Fördelning hur respondenterna (n=17) har nått sin utbildning.

I figur 1 redovisas både DSS och DV2 och där uppgav två DV2 (2/11) att de nått sin utbildning via yrkehögskola och fyra (4/11) genom grundkurs i läkemedelshantering (även tidigare kallad D9-kurs/C15) och fem (5/11) uppgav att de nått sin nuvarande utbildning genom att de är under utbildning till DSS eller veterinär.

Figur 2. Antal år respondenterna (n=17) varit verksamma på hästkliniker/hästsjukhus.

Gällande arbetslivserfarenhet hade fyra (4/11) av DV2 arbetat mindre än ett år och majoriteten (6/11) hade arbetat mellan ett och tre år. Endast en (1/11) DV2 hade arbetat i fyra till sex år.

Figur 3. Arbetsfördelningen på hästklinikerna. Antal respondenter (n=17).

Majoriteten (6/11) av DV2 hade roterande arbete på olika avdelningar på hästklinikerna. På vårdavdelningen arbetade fyra (4/11) DV2 och endast en (1/11) arbetade enbart på poliklinik. Ingen av deltagarna med titeln DV2 arbetade enbart på operationsavdelning.

Tabell 1. Fördelning av vanligt förekommande arbetsuppgifter utförda av respondenterna.

Svarsalternativ:	Antal:
Övervakning av inneliggande patienter	15
Provtagning (blod, urin, m.m.)	16
Administrering av läkemedel (p.o., s.c., i.m., i.v.)	17
Sedering av häst	17
Sårvård	15
Bandagering	15
Smärtskattning	11
Dokumentation i journalsystem	15
Vaccination	6
Djurägarkommunikation	12
Postoperativomvårdnad	11
Kateterisering	6
Annat (fritextsvar)	2

Samtliga DV2 uppgav (11/11) att de utförde administrering av läkemedel (p.o., s.c., i.m., i.v.) och sedering av häst. Hög grad av utförande redovisades även för provtagning (blod, urin, m.m.) (10/11), sårvård (10/11), övervakning av inneliggande patienter (10/11), bandagering (9/11) samt dokumentation i journalsystem (9/11). När det kom till smärtskattning var det sex (6/11) DV2 som utförde smärtbedömning, sju (7/11) hade djurägarkommunikation och samma antal (7/11) hade postoperativomvårdnad. Lägre förekomst sågs för vaccination (3/11) och kateterisering (2/11).

4.1.2 Legitimerade djursjukskötare: Bakgrund, erfarenhet och arbetsuppgifter

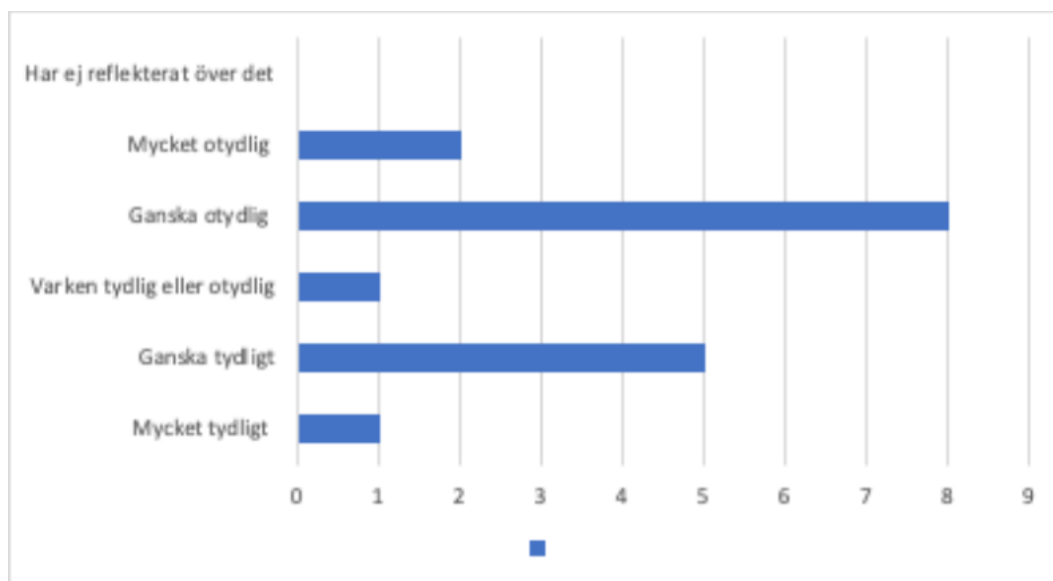
Av kategorin DSS (Figur 1) uppgav en (1/6) att den erhållit sin legitimation som djursjukskötare via övergångsregler och två (2/6) svarade att de är under utbildning till DSS eller veterinär. Hälften (3/6) hade en kandidatexamen som DSS från Sveriges lantbruksuniversitet.

Gällande arbetslivserfarenhet på hästklinik (figur 2) hade en (1/6) DSS arbetat mindre än ett år och samma antal (1/6) hade arbetat i ett till tre år. Två (2/6) DSS hade arbetat i fyra till sex år och två (2/6) hade arbetat i sju till tio år på hästklinik.

Ingen av DSS arbetade enbart på poliklinik (figur 3), men två (2/6) arbetade varierat på olika avdelningar. Hälften (3/6) arbetade på vårdavdelning. Endast en (1/6) av deltagarna arbetade enbart på operationsavdelning.

Samtliga (6/6) DSS svarade att de utför arbetsuppgifterna provtagning (blod, urin, m.m.), administrering av läkemedel (p.o., s.c., i.m., i.v.), sedering av häst, bandagering samt dokumentation i journalsystem (tabell 1). Hög frekvens (5/6) av DSS uppgav att de utför arbetsuppgifterna övervakning av ineliggande patienter, sårvård, smärtskattning och har djurägarkommunikation. Inom titeln DSS hade även fyra (4/6) hand om postoperativomvårdnad och utförde kateterisering. Hälften (3/6) svarade att de utförde vaccinationer. Två (2/6) DSS svarade även i fritext att de utförde andra arbetsuppgifter. Den ena respondenten svarade "Anestesi och övervakning av hästar i anestesi". Den andra respondenten svarade "Övervakning av och omvårdnad vid anestesi. Statustagning, triagering. Omvårdnad av ineliggande patienter. Assistera veterinär vid undersökningar. Städning".

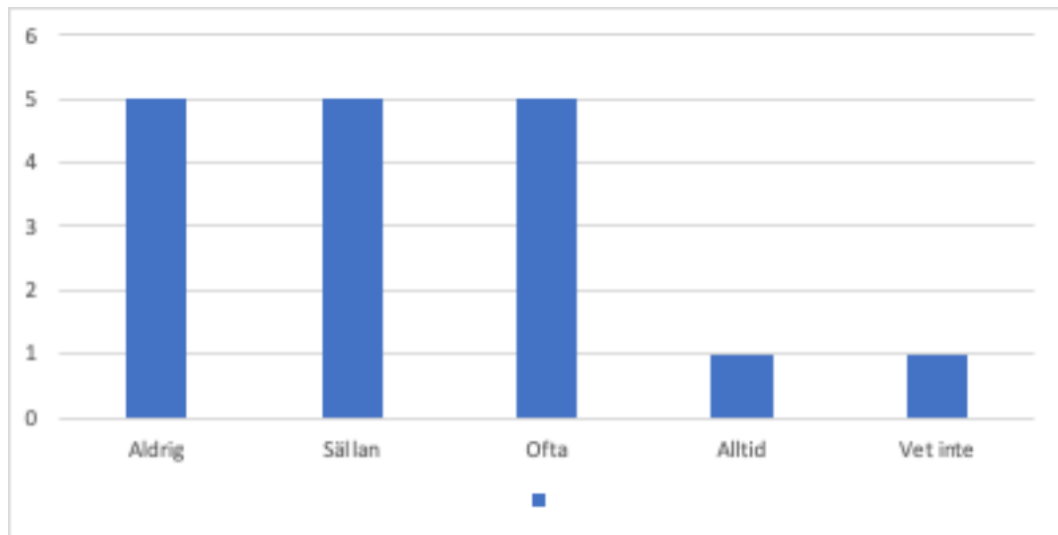
4.2 Tydlighet i yrkesroller, ansvar och formell behörighet

Figur 4. Respondenterna (n=17) upplevda skillnader mellan yrkesgrupperna i den kliniska vardagen.

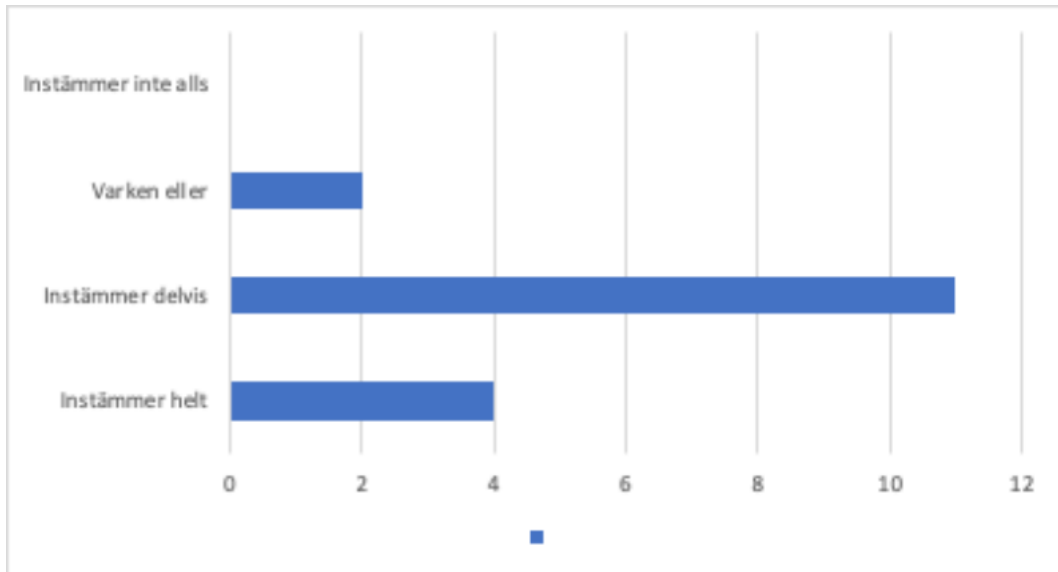
Bland DV2 upplevde majoriteten (6/11) att skillnaden mellan yrkesprofessionerna i det dagliga kliniska arbetet var ganska otydligt, medan fyra (4/11) upplevde det ganska tydligt. Endast en (1/11) upplevde att skillnaden mellan yrkeskategorierna

var mycket otydlig. Bland DSS hade svaren mer variation. En DSS (1/6) tyckte att skillnaden var mycket tydlig, en (1/6) ganska tydlig, en (1/6) varken tydlig eller otydlig, och en (1/6) mycket otydlig. Två (2/6) svarade att de upplevde att skillnaden mellan yrkesprofessionerna i det dagliga kliniska arbetet var ganska otydlig.

Figur 5. Svartsfördelning (n=17) angående om respondenternas arbetsuppgifter går utanför deras formella behörighet.

I praktiken utförde fem (5/11) DV2 ofta arbetsuppgifter utanför sin formella behörighet. Två (2/11) utförde aldrig uppgifter utanför sin formella behörighet och tre (3/11) utförde det sällan. Endast en (1/11) DV2 svarade "vet inte" på frågan. Hälften (3/6) av DSS uppgav att de aldrig utför arbetsuppgifter utanför sin formella behörighet. Inom samma titel DSS angav två (2/6) att de sällan utförde arbetsuppgifter där de inte har formell behörighet och en (1/6) svarade att den alltid gör det.

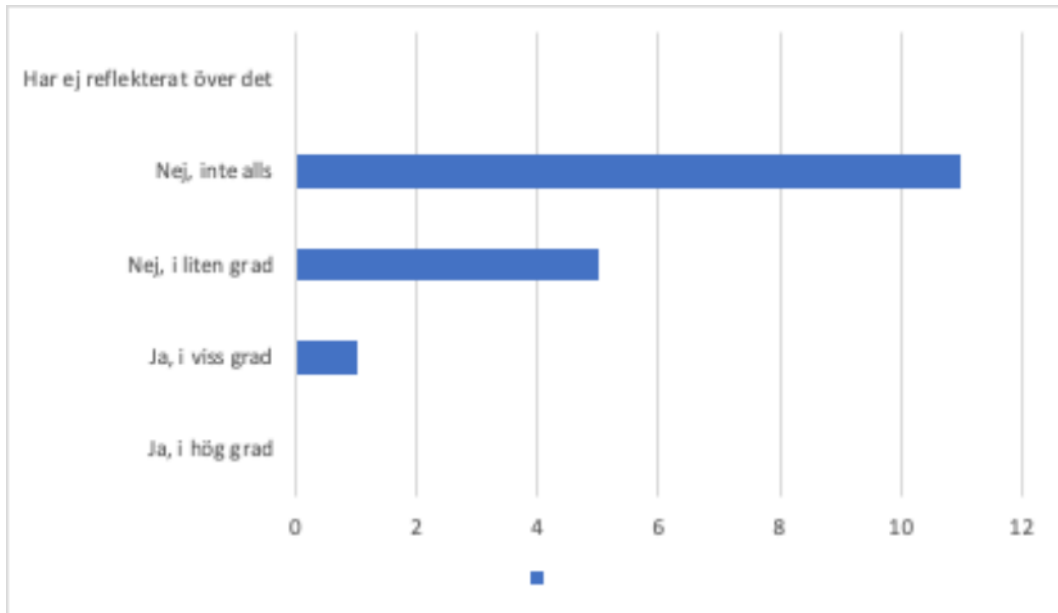
Figur 6. Respondenternas ($n=17$) upplevelse av huruvida deras ansvar var tydligt definierat på kliniken.

Gällande hur respondenterna upplevde om deras ansvar på kliniken var tydligt definierat svarade sex (6/11) DV2 att de instämde delvis. Tre (3/11) instämde helt och två (2/11) tyckte varken eller. Inom yrkesprofessionen DSS instämde majoriteten (5/6) delvis och endast en (1/6) instämde helt.

I frågan om upplevelsen av hur andra yrkesgrupper på kliniken (t.ex. veterinär, kollegor) hade god förståelse för deras yrkesroll, svarade sju (7/11) DV2 att de instämmer delvis. Inom samma yrkesprofession svarade två (2/11) att de instämmer helt och två (2/11) svarade varken eller. Av DSS svarade fyra (4/6) att de instämmer delvis och två (2/6) att de instämmer helt.

4.2.1 Djurägarens förståelse av yrkestitlar ur personalens perspektiv

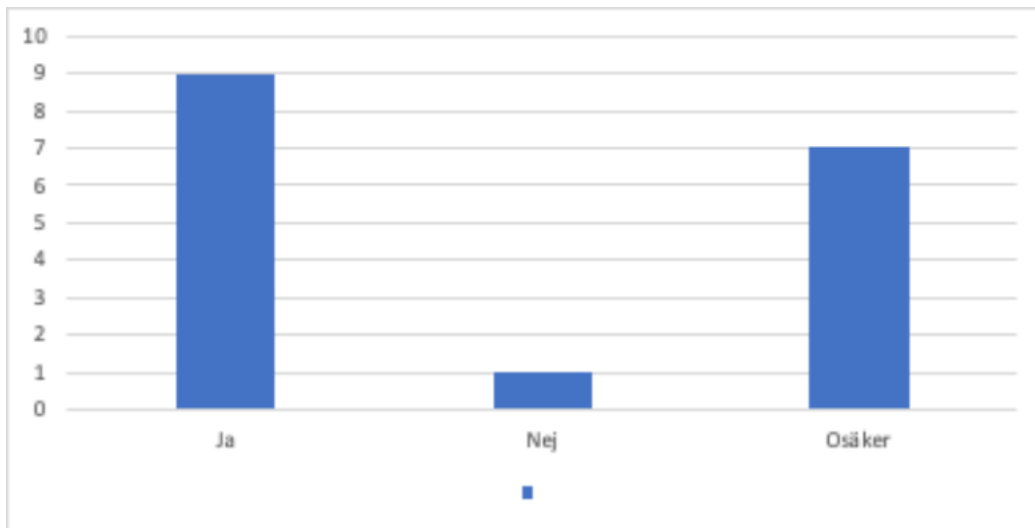
Av DV2 uppgav tre (3/11) att de alltid presenterade sig utifrån sin yrkestitel framför djurägarna, två (2/11) svarade ibland och fem (5/11) svarade nej. En (1/11) DV2 presenterade sig inte utifrån sin yrkestitel till djurägare på grund av att den inte har kommunikation med djurägare. Hälften (3/6) av DSS svarade att de ibland presenterade sig med sin yrkestitel inför djurägare och två (2/6) svarade nej. Endast en (1/6) DSS nämnde att de alltid presenterade sig utifrån sin yrkestitel.

Figur 7. Respondenterna (n=17) upplevelser gällande om djurägarna hade insikt i deras yrkesroller.

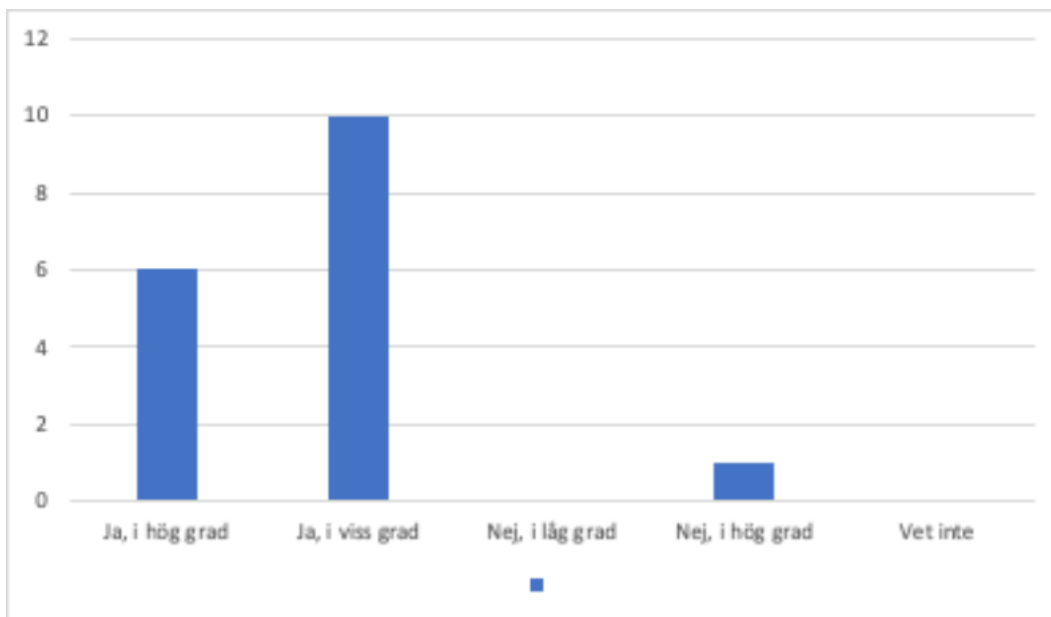
Av DV2 svarade sju (7/11) att de inte alls upplevde att djurägare hade förståelse för skillnaden mellan DSS och DV2. Tre (3/11) DV2 ansåg nej, i liten grad och en (1/11) svarade ja, i viss grad. Majoriteten (4/6) av DSS upplevde inte alls att djurägarna hade förståelse för de olika yrkesprofessionerna och två (2/6) svarade nej, i liten grad.

4.2.2 Rollfördelning kopplat till vårdkvalité

Figur 8. Svarsfördelning över i vilken utsträckning respondenterna (n=17) ansåg att en tydligare gränsdragning mellan yrkesprofessionerna kunde bidra till en förbättring av vården för patienterna.

Av respondenterna som var DV2 uppgav fem (5/11) att tydligare rollfördelning mellan yrkesgrupperna, DSS och DV2, skulle kunna förbättra vårdprocessen för hästpatienter, medan fem (5/11) svarade att de var osäkra över påståendet. Endast en (1/11) DV2 svarade nej. Av respondenterna som var DSS majoriteten (4/6) att tydligare rollfördelning mellan yrkesgrupperna, DSS och DV2, skulle kunna förbättra vårdprocessen för hästpatienter. Två (2/6) DSS svarade att de var osäkra över påståendet.

Figur 9. Svarsfördelning angående om respondenternas (n=17) kompetens togs tillvara inom det kliniska arbetet.

Fyra (4/11) DV2 uppgav att deras kompetens togs tillvara i det kliniska arbetet i hög grad och sju (7/11) i viss grad. Inom yrkesprofessionen DSS ansåg två (2/6) att deras kompetens togs tillvara i det kliniska arbetet i hög grad och tre (3/6) i viss grad. En (1/6) DSS svarade att dess kompetens inte togs tillvara på i hög grad.

5. Diskussion

5.1 Resultatdiskussion

Resultat från denna enkätstudie visade att djurvårdare på nivå 2 (DV2) och legitimerade djursjukskötare (DSS) utförde liknande arbetsuppgifter på kliniken. Vanligt förekommande arbetsuppgifter hos båda yrkesgrupperna innefattade; administrering av läkemedel, sedering av häst, provtagning, sårvård, bandagering och journaldokumentering. DSS utförde utöver nämnda arbetsuppgifter även anestesirelaterade arbetsuppgifter. Detta indikerar en nominell skillnad i praktiskt utförande av olika arbetsuppgifter mellan yrkeskategorierna. Trots denna likhet, tenderade DSS inneha en längre arbetserfarenhet än vad DV2 uppgav. Ett kärnfynd i denna studie var att båda yrkesgrupperna skulle önska ännu mer tydlighet i respektive yrkesroller. När det gäller vårdkvalité menade de flesta av både DSS och DV2 att en tydligare gränsdragning mellan yrkesgrupperna, potentiellt skulle kunna förbättra vårdkvalitén.

Utbildning

De flesta av DV2 var under utbildning till DSS, legitimerad veterinär eller hade genomgått grundkurs i läkemedelshantering. I Statens jordbruksverk föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:20) står det att kraven för att kunna arbeta som DV2 innefattar minst 60 avklarade högskolepoäng på djursjukskötarprogrammet. Några av respondenterna tillhörande DV2 var även under utbildning till legitimerad veterinär. Likas krävs ett visst antal godkända högskolepoäng för att kunna arbeta som DV2, för veterinärstudenter krävs 120 godkända högskolepoäng vid Sveriges lantbruksuniversitet, dessutom behöver detta inkludera en kurs inom farmakologi (SJVFS 2023:20).

Grundkursen i läkemedelshantering tidigare kallad D9/C15, numera benämnd GKLH, handleds och examineras utav en legitimerad veterinär eller DSS. Deltagarna i kursen undervisas både teoretiskt samt praktiskt med totalt åtta timmars teoretiska studier riktat mot valt djurslag, därefter hålls en slutexamination (SJVFS 2023:20). Godkänt genomförande redovisas med ett kursintyg (SJVFS 2023:20).

Dessa två alternativa vägar till DV2 var mest förekommande inom denna enkätstudie. Intressant nog finns det olika alternativa vägar att tillgå för att uppnå samma typ av position inom yrket. Sannolikt skiljer sig dessa utbildningar åt, en grundkurs i läkemedelshantering omfattade åtta timmars studier. Medan 60 högskolepoäng på DSS programmet, motsvarar 1600 timmar, detta innefattar ett

är in på utbildningsplanen för DSS-studenter (Sveriges lantbruksuniversitet 2025a). Veterinärstudenter kan arbeta som DV2 vid uppfyllda 120 högskolepoäng, motsvarar 3200 timmar, detta innebär två år på utbildningen vid Sveriges lantbruksuniversitet i Uppsala (Sveriges lantbruksuniversitet 2025b). Vilket belyser skillnader i både tidsperiod och nivå på utbildningen. Från och med läsåret 2024/2025 kan DSS-studenter (åk 1) och veterinärstudenter (åk 2) (som inte klarat 60 respektive 120 högskolepoäng + farmakologin) bli godkända att arbeta som DV2 genom godkänt resultat, via några examinationer i form av quiz, vissa muntliga praktiska examinationer samt genomgått en programkurs (DSS). Godkända studenter kan kvittera ut ett intyg från PSR på respektive program. Denna möjlighet gäller endast för DSS-studenter och veterinärstudenter (Hammarberg, 2025).

Detta skulle kunna vara en förklaring till den otydlighet i yrkesrollerna som redovisas inom denna enkätstudie, när varierande erfarenheter, kompetenser och utbildningsnivåer sammanförs inom samma yrkeskategori DV2. Det kan troligen även vara svårt att likställa dessa utbildningsalternativ med varandra eftersom yrkesgrupperna antas bli heterogena på grund av skillnader i studiebakgrunderna. Intressant för vidare forskning, hade varit att validera denna grundkurs i läkemedelshantering, för att se ifall den kan säkerställa en god kvalitet och bidra till en hög patientsäkerhet. Grundkursen i läkemedelshantering kan i dagsläget uppfattas som relativt begränsad i omfattning.

Ur ett motsatt perspektiv kan det skapa goda möjligheter för tillväxt inom djurens hälso- och sjukvård. Genom att erbjuda kortare informativa utbildningar, kan det troligen öka flexibilitet inom djurens hälso- och sjukvård och främja personalrekrytering samt kompetensutveckling. Vikten av att rekrytera personal inom djurens hälso- och sjukvård är väsentligt. Enligt Sveriges riksdag (2019) råder det brist på både legitimerade veterinärer samt DSS och djurvårdare på samtliga nivåer. Studien som genomfördes utav Roche et al. (2017) menade att undersköterskor är en viktig yrkesgrupp inom humansjukvården och är väsentliga för omvårdnaden av patienterna. Utöver detta underlättar även undersköterskor arbete för de legitimerade sjuksköterskorna (Roche et al. 2017). Dessa fynd understryker vikten av alla parter inom all typ av hälso- och sjukvård. Liknande nämns av Sveriges riksdag (2019) att djurvårdare är betydelsefulla, för att främja hela situationen där det råder brist på utbildad personal. Denna information är sju år gammal. Nyare information från myndigheter angående bristen har inte utgivits efter åtgärder som vidtagits under åren, exempelvis utökad antalet plaster på DSS-programmet. Enligt Sveriges lantbruksuniversitet (2023) ökade antalet plaster på DSS-programmet från 100 till 115 år 2022.

Kandidatexamen från Sveriges lantbruksuniversitet var den mest förekommande utbildningsvägen för DSS i denna studie. Detta motsvarar en treårig utbildning på universitetsnivå. Utbildningen ägnar sig till stor del av djuromvårdnad både teoretiskt och praktiskt utförande, enligt Sveriges lantbruksuniversitet (2025a). Utöver detta får även studenter utbildning inom etiska aspekter, träna på att arbeta med ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt samt kunskap om lagar och förordningar inom för yrket relevanta områden. Vidare nämns i Djursjukskötarprogrammets utbildningsplan att DSS utbildas inom anestesi, vårdhygien, etologi, rehabilitering och kommunikation (Sveriges lantbruksuniversitet 2025a).

En av deltagarna ur DSS populationen erhöll sin legitimation enligt övergångsregler. Även i kategorin DSS, liknande DV2, fanns variationer i utbildningsvägar, vilket kan vara en ytterligare förklaring till den heterogenitet som framkommit. Sannolikt kan det antas att DSS kategorin är mer homogen, då legitimationen numera endast kan erhållas genom ansökan till Jordbruksverket efter godkänd kandidatexamen inom djuromvårdnad. Utbildningsvägen för en DSS är en kvalificerad vetenskaplig utbildning som inte går att jämföra med en DV2 utbildning. Trots detta upptäckte inte denna studie några skillnader i arbetsuppgifter mellan yrkesgrupperna i klinisk praxis.

Det kan väcka funderingar kring huruvida den formella och reella kompetensen hos DSS faktiskt tas tillvara. En tänkbar konsekvens av detta, kan innebära att flera väljer att avstå den akademiska utbildningen och i stället utbilda sig till DV2. Följderna av det kan riskera att sänka vårdkvaliteten och patientsäkerheten, eftersom DSS tillhör djurhälsopersonalen och därmed har mer ansvar och större kunskap inom djursjukvård. I denna studie angav de flesta respondenter att deras kompetens ändå togs till vara, upplevelsen var starkast inom DV2. En möjlig förklaring till denna upplevelse hos DV2, kan grundas på att denna yrkeskategori besitter en kortare utbildningsbakgrund. Det är ett nämnt förslag som kan påverka upplevelsen kring huruvida deras kompetens togs tillvara i det kliniska arbetet.

Resultatet i denna enkätstudie är inte tillräckligt starkt för att understryka detta påstående. Enkätstudien bestod till största del utav DV2 samt ett otillräckligt antal deltagare för att kunna generalisera utfallet. Det krävs betydligt fler studier för att kunna generalisera resultatet och stor studie av högre statistiskt styrka för att bekräfta detta fynd ifrån denna enkätstudie.

Arbetsuppgifter på hästkliniken

Resultatet i enkätstudien visade att DSS och DV2 i stor utsträckning utför samma arbetsuppgifter i det dagliga arbetet. Detta är i linje med resultat redovisade i studien utförd av Sandberg et al. (2026) i Sverige där det visades att undersköterskor och legitimerade sjuksköterskor ofta överlappade varandras arbetsuppgifter inom humanvården. I enkätstudien var olika typer av administrering av farmaka frekvent förekommande arbetsuppgifter hos båda yrkesgrupperna. Vaccination av hästar utfördes av både DSS samt DV2. Enligt författningen (SJVFS 2023:20) beskrivs det att vaccinationer inte får utföras av DV2 då vaccination av häst ligger under det så kallade behandlingsförbudet. Trots detta utförs momentet av några DV2 enligt svaren i enkäten.

Jordbruksverkets (2025b) webbsida belyser att *"Alla vaccinationer till häst ska föras in i hästpass och därför är det endast veterinär som får vaccinera häst och därmed intyga i passet"*. Detta skulle innebära att även DSS utför arbetsuppgifter utöver deras formella behörighet. Å andra sidan står det även om delegering inom djurhälsopersonal, i lagen (SJVFS 2025:20) *"När någon som tillhör djurhälsopersonalen och har formell kompetens att utföra en arbetsuppgift överlåter denna uppgift till någon annan som också tillhör djurhälsopersonalen men saknar formell kompetens att utföra uppgiften."* Vilket skulle kunna innebära att en DSS får utföra vaccination på häst om uppgiften blivit delegerad, men med villkoret att veterinären fyller i vaccinationen i passet och befinner sig på platsen. På Jordbruksverkets webbsida går det att finna generell information kring vaccin *"Om du vaccinerar ett djur som ska ha pass, måste du fylla i ett vanligt vaccinationsintyg. Det beror på att det bara är en veterinär som får fylla i passet. Då kan veterinären använda intyget du har fyllt i som förlaga när hen utfärdar passet. En veterinär behöver alltså inte se på när du vaccinerar utan kan intyga med ditt intyg som grund. Förutom de vacciner som nämns ovan får du även ge andra vacciner om det sker efter ordination av veterinär i det enskilda fallet."* (Jordbruksverket 2025b).

Samtliga DV2 uppgav att de gav sedering till hästar och enligt författningen (SJVFS 2023:20) beskrivs det att arbetsuppgiften utförd av en DV2 kräver enligt citat; *"Att en veterinär befinner sig på platsen kan till exempel innebära att veterinären befinner sig i samma eller angränsande rum eller någon annanstans inom hörhåll. Att en veterinär kan agera om komplikationer uppstår innebär att veterinären bara bör vara upptagen med något som han eller hon kan avbryta utan att det får allvarliga konsekvenser."* Hur väl detta följs i praktiken efterfrågades inte i enkäten, men kan tyda på en skillnad mellan praktik och teori. Vilket i sin tur kan leda till risker inom patientsäkerhet om lagen inte följs.

Anledningen till att DV2 och DSS utför liknande arbetsuppgifter och att DV2 utför arbetsuppgifter utanför den formella kompetensen, kan möjligtvis bero på personalbrist inom verksamheten och att därmed resursfördelningen i praktiken styr arbetsuppgifterna snarare än det formella regelverket. Detta bistås av Kinnison et al. (2014), som betonar att effektivt teamarbete ibland innebär delegering av arbetsuppgifter. Personalbristen kan antas vara en bidragande faktor till detta resultat som återfanns i denna enkätstudie. Orsakerna till att yrket i helhet kan upplevas underbemannat menar Jeffrey & Taylor (2022) är multifaktoriellt. Studien analyserade faktorer till varför DSS väljer att stanna eller lämna yrket. Jeffery & Taylor (2022) fann att interprofessionellt arbete mellan medarbetarna var en betydande faktor; vid goda relationer mellan personalen tenderade 43 % att stanna kvar i yrket. När möjligheten till karriärutveckling fanns ökade chans till att fler verksamma DSS valde att fortsätta arbeta kliniskt. Brist på karriärutveckling präglade ännu en faktor till att lämna yrket (Jeffery & Taylor 2022).

Eriksson & Vulkan (2020) utförde en intervju i kombination med enkätstudie i syfte att finna liknande faktorer inom hälso- och sjukvården i Sverige, riktat mot undersköterskor och legitimerade sjuksköterskor. Att lämna yrket kunde påverkas av löner, otillräcklig möjlighet till återhämtning och få möjligheter till utveckling. Vidare betonas vikten av att arbeta främjade med arbetsförhållanden och alltid väga in sjuk- och undersköterskornas åsikter, för framtida förbättringar inom yrket (Eriksson & Vulkan 2020). Inom denna enkätstudie, efterfrågades aldrig respondenternas tankar kring området, däremot är ämnet relevant för framtida forskning. Endast en respondent av DSS upplevde att kompetensen inte togs tillvara, detta kan vara en potentiellt tänkbar orsak till att vilja lämna yrket. Att kompetensen inte ansågs togs till vara, kan förklaras av att DV2 och DSS utförande i hög utsträckning likande arbetsuppgifter. Även att rollerna och ansvarsfördelningen mellan partnerna kunde uppleva diffusa i den kliniska vardagen. Flertalet i denna studie rapporterade däremot att deras kompetens togs till vara, vilket belyser ett positivt fynd.

Respondenterna upplevde att djurägarna hade liten kunskap för vad de olika yrkesprofessionerna innebär i det kliniska arbetet, vilket kan bero på att de utför likartade arbetsuppgifter, vilket även Pritchard et al. (2024) belyser. En tydligare gränsdragning mellan yrkesprofessionerna kan därmed antas kunna bidra till ökad förståelse för yrkesgrupperna, minskad osäkerhet och reducerade förväntningar från djurägarna.

Något som framkom i resultatet var att DSS generellt sett hade längre arbetslivserfarenhet än DV2. Aspekten om arbetslivserfarenhet kan påverka arbetsuppgifternas fördelning i praktiken, då erfarenhet ofta leder till ökat

förtroende. Det vill säga att diskrepansen mellan arbetsuppgifter inte enbart beror på yrkestitel utan också individuell kompetens eller interna rutiner på arbetsplatsen.

Visserligen ger en flexibel arbetsfördelning ett resursutnyttjande vid exempelvis personalbrist på arbetsplatsen, däremot skapar otydliga gränser risker för patientsäkerheten när uppgifter utförs utan formell kompetens.

Ett tydligt resultat som visas ur enkätstudien var att DSS utförde anesthesi- och anestesirelaterade arbetsuppgifter. Det är en arbetsuppgift där den formella kompetenskillnaden får ett tydligare genomslag i praktiken. Anestesi kräver både teoretisk kunskap samt klinisk erfarenhet, och kan därmed anknytas till DSS längre utbildning tillskillnad från DV2. Att endast DSS får utföra denna arbetsuppgift av de två yrkestitlarna, kan därför ses som en skyddande faktor för vårdkvalitén.

Tydlighet och ansvarsfördelning

Tydlighet i arbetstagarnas ansvarsområden på hästklinikerna rankades som lågt av DV2 medan det upplevdes högre bland DSS. Orsaken till detta resultat kan förklaras genom den tidigare nämnda heterogeniteten i utbildningsbakgrund för DV2, denna yrkesgrupp arbetar tillhörande övrig personal utan lagstadgad yrkesroll. Detta kan innebära mer varierande arbetsuppgifter samt tilldelning av olika ansvarsområden på klinikerna, vilket redovisas i denna enkätstudie, att majoriteten av DV2 arbetade roterande mellan olika avdelningar. Jordbruksverket (2025a) nämner att en DV2 har varierande arbetsuppgifter och ansvarsområden. Detta kan inkludera förutom enklare administreringar av läkemedel, administrativt receptionsarbete, allmän rengöring av klinikens verksamhet och enklare typ av rådgivning via telefon (Jordbruksverket 2025a). Vilket belyser variationen av arbetet för en DV2.

Arbetslivserfarenheten var kortare bland DV2 jämfört med DSS. Kortare erfarenhet kan i sig påverkat resultatet. Många arbetsuppgifter såväl som ansvar påverkas av tidigare erfarenheter och inte enbart av yrkestitel, vilket kan ha påverkat resultatet.

Ur studien framgick det att majoriteten av både DV2 samt DSS ansåg att en tydligare gränsdragning mellan yrkeskategorierna potentiellt skulle förbättra vården. Liknande resultat har redovisats i studien av Saul et al. (2025); att definiera ansvarsfördelningen mellan personalen visade sig vara fördelaktigt för varandras arbetsroller och säkra kvalitén på vården.

Att klargöra gränsdragningen mellan yrkesgrupperna skulle därmed kunna bidra till ett organiserat arbete med god struktur samt främja effektiv kommunikation inom vårdteamet och även till djurägarna. Som tidigare nämnt i litteraturen är kommunikation basen till ett fungerande vårdarbete likaså att stärka interprofessionellt arbete. Att kommunicera sitt ansvarsområde, planera vården kan bli en vinst för att klargöra gränsdragningen mellan yrkesprofessionerna och tydliggöra varderas ansvarsområden och uppgifter. En studie utförd av O'Leary et al. (2012), gav adekvata förbättringsförslag på hur kommunikation inom vårdmiljö kunde öka patienten säkerheten. Utbildningar i kommunikation och samarbete, användning av checklistor, yrkesgruppernas samarbete var essentiella fynd för att stärka säkerheten (O'Leary et al. 2012).

Inom djurens hälso- och sjukvård sker kontinuerliga förändringar i lagstiftning. Från år 2030 träder ett nytt förslag på hantering av djurvårdare in; *"Från och med den 1 september 2030 kommer det vara möjligt för djurvårdare att ansöka om att bli godkända av Jordbruksverket som djurvårdare. Godkända djurvårdare kommer att tillhöra djurhälsopersonalen"* (Jordbruksverket 2025a). En sådan förändring i lagstiftningen kan sannolikt innebära otydligare gränsdragningar mellan DSS och djurvårdare, när djurvårdare blir en del av djurhälsopersonalen. Krav på ytterligare förtydliganden och ansvarsområden kan troligtvis behöva utarbetas framöver. Att DV2 inte längre är verksamma som övrig personal, kan medföra tänkbara förmåner. Nya distinkta riktlinjer för kompetens, arbetsuppgifter och ansvar kan vara tänkbara aspekter vid inträdet av lagförändringen. En möjlig följd av en lagändring där djurvårdare blir en skyddad yrkestitel, kan emellertid ge en ökad och tydligare rollfördelning. Det kan resultera i att flera DV2 sannolikt arbetar i enlighet med sin formella kompetens i högre grad än tidigare. Resultatet kan bli att arbetsuppgifter utanför den formella behörigheten inte längre utförs i samma utsträckning som tidigare. Ytterligare en tänkbar fördel kring detta resonemang kan präglas av en positiv utveckling av den professionella autonomin samt stärka patientsäkerheten.

Merparten av DV2 uppgav att de utförde arbetsuppgifter utanför sin formella kompetens. Detta fynd kan ge ytterligare en förklaring till de otydliga gränsdragningarna mellan DV2 samt DSS. DSS tenderade att inte utföra uppgifter utanför sin formella kompetens. Formell kompetens förklaras av Jordbruksverket (2025b) som *"Den formella kompetensen är den teoretiska kunskap du har fått under utbildningen och som leder fram till att du kan bli legitimerad djursjukskötare"*. Detta citat kan förklara resultatet i denna enkätstudie; att flera DSS som genomgått treårig universitetsutbildning, upplevde att de utförde sina arbetsmoment inom sin formella behörighet. Likaså arbetar även DSS under statlig tillsyn, detta innebär en risk för anmälan till ansvarsnämnden och Jordbruksverket, vid brister i yrkesutövningen (SJVFS 2025:19). Enligt lagen

2009:302 om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård bör djurhälsopersonal utöva alla arbetsuppgifter i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfaren. Att strida mot detta kan innebära en inskränkning i patientsäkerhet. Anledningar till att DV2 upplevde motsatt känsla, kan troligen baseras på otillräcklig utbildning, men det kan även förklaras av hierarkier. Känslan av att inte våga vägra att utföra en arbetsuppgift tilldelad av en legitimerad veterinär. Hierarkier är en bidragande faktor till ineffektivt teamarbete och toxiska arbetsmiljöer klagas av Kinnison et al. (2014) likartat resultat redovisas av O'Leary et al. (2012).

En aspekt med relevant relation till studiens metod är kopplingen till hållbar utveckling. Patientsäker vård med minimerad risk för omarbetning och felbehandlingar är en del av hållbar utveckling inom djurens hälso- och sjukvård, både för personal, djur och djurägare. Ett tydligt uppdelat ansvar och arbetsuppgifter utefter formell och reell kompetens kan potentiellt minska stress och arbetsbelastning hos personalen. Det är även viktigt att alla arbetsuppgifter fördelas rättvist inom personalen, så att exempelvis städning inte alltid kommer att falla på den som står lägre ner i hierarkin även när övriga i teamet har tid över. På sikt kan detta leda till en bättre arbetsmiljö för samtliga involverade i personalen. Detta kan kopplas till de globala målen (FN.se 2023). Framför allt globala mål 3; om god hälsa och välbefinnande. Mer specifikt kan detta arbete syfta till att korrelera med delmål 3.8, som betonar vikten av korrekt vård (FN.se 2023). Vilket är en betydelsefull aspekt att arbeta utifrån. Med detta kandidatarbete kan även mål 8 om; anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt medverka som en väsentlig aspekt. Delmål 8.6 pekar på att öka antalet verksamma arbetstagare samt studenter (FN.se 2023) Både DSS och DV2 ger goda möjligheter till studier och efterföljande arbetskarriär. Enligt statistik från Sveriges lantbruksuniversitet (u.å.) förblir 93 % av DSS studenterna etablerade i yrkeslivet inom ett år.

5.2 Metoddiskussion

Studiens syfte var att undersöka skillnaderna mellan DSS och DV2. Frågeställningarna besvarades med hjälp av en kvantitativ enkätstudie. Enkätmetoden valdes på grund av att studietiden var begränsad och målet var att nå ut till flera yrkesverksamma på de valda arbetsplatserna. Valet av enkät som metod motiverades även med att det tillåter standardiserade svar och skulle underlätta jämförelsen mellan yrkesprofessionerna. Å andra sidan gav enkätens låga svarsfrekvens en sämre generaliserbarhet och låg extern validitet, vilket påverkar studiens tillförlitlighet. Enkäten erhöles anonym vilket kan ha gjort att

fler individer vågade svara sanningsenligt och är därmed positivt för studiekvalitén.

Urvalet av hästklinikerna gjordes ur ett bekvämlighetsval, vilket är en svaghet för studien. De fem största hästklinikerna i Sverige valdes med förhoppning på att uppnå en hög svarsfrekvens. Urvalet baserades på att dessa hästkliniker hade en omfattande personalstyrka, vilket potentiellt skulle kunna ge ett flertal besvarade enkätsvar. Enkäten var riktad till två yrkesgrupper på klinikerna, vilket begränsade antalet anställda att delta i studien. Det totala antalet respondenter var 17, varav elva DV2 och sex DSS, vilket gör att deltagarna i studien inte nödvändigtvis representerar hela populationen. Enskilda individers svar som stack ut från övriga respondenter fick därmed stort genomslag i resultatet. Utfallet tolkades därav med försiktighet och resultatet sammanfattades i form av antal svar per kategori i stället för procent, med hänsyn till det begränsade urvalet. Fler kliniker skulle inkluderats i arbetet för att möjliggöra fler svar på enkäten och därmed höja validiteten på studien.

Att de fem största hästklinikerna valdes till studien kan innebära fördelar för studien. Större kliniker förväntas innehålla större population av anställda med bredare möjlighet till varierande bakgrunder och ansvarsområden hos arbetstagarna. Vilket kan återspegla flera intressanta analyserande aspekter att medta i studien. Tyvärr kunde inte denna fördel återspeglas inom denna studie. Orsaker till detta kan grundas på tidsbrist, hästkliniker med större verksamhet bedriver generellt sätt flera olika avdelningar och vårdar ett flertal patienter. Sannolikt kan det antas att prioriteringar inte läggs på att besvara enkäter. En möjlig lösning till denna felkälla vid selektering av urval, hade varit att publicera enkäten tidigare. Detta hade givit en längre tid att kunna besvara enkäten, vilket ökar möjligheten till högre svarsfrekvens.

Enkäten testades på djursjukskötarestudenter årskurs tre och mentorer vilket var till studiens fördel. Den interna validiteten stärktes eftersom ”testlänken” bidrog till förbättring av frågornas utformning såväl som tydligare svarsalternativ. Enkäten var egenkonstruerad och inte validerad vilket kan ha skapat tolkningsbias vid diffusa begrepp och därmed minskat studiens reliabilitet. Att enkäten bestod utav egen konstruerade frågor kan potentiellt förklara orsaken till ett flertal påbörjande enkäter, utan fullgjorda svar. Tolkning och misstolkning utav frågor, resulterar i att respondenterna troligtvis väljer att avbryta. Eftersom alla frågor var obligatoriska kunde inga frågor exkluderas i besvarandet, därav behövde respondenten avbryta enkätformuläret. Detta kan bidra till ett ökat svarsbortfall och därmed påverkat studiens reliabilitet. Att undvika denna typ av bias, hade uppfyllts genom att testa enkätens utformning på andra individer innan. Dessa djursjukskötarestudenter samt mentorer som fick utföra enkäten, innan den

vidarebefogades till det utvalda klinikerna var insatta inom detta område med en viss förkunskap kring ämnet. Detta innebär att otydliga frågor troligtvis kan förbises av dessa testrespondenter.

I efterhand kan fråga tio i enkäten, ”*Brukar du presentera dig utifrån din yrkestitel inför djurägaren?*”, anses vara otydligt formulerad och därmed finnas risk för tolkningsbias. Ett nekande svar kan tolkas på två sätt: dels att respondenten inte alls presenterar sig utifrån någon yrkestitel, dels att respondenten presenterar sig med en annan yrkestitel än sin egen. Exempelvis att både DSS och DV2 presenterar sig som sköterska. Om båda yrkesgrupperna presenterar sig utifrån samma titel kan det bidra till att djurägaren får sämre förståelse för de olika yrkesprofessionerna som i sin tur kan leda till otydliga eller felaktiga förväntningar.

Det skedde en bugg i enkätsystemet under första dagen som enkäten skickades ut, där en fråga samt svarsalternativ försvann för respondenterna. En ny enkätlänk fick därmed skicka ut dagen efter, vilket möjligtvis påverkat svarsfrekvensen till viss del och är därmed en potentiell bias. Enkäten var tillgänglig mellan 25/2–2026 till 18/3–2026 och en påminnelse skickades ut till samtliga deltagande hästkliniker när en vecka kvarstod. Den begränsade studietiden gav inte utrymme för en längre svarsperiod på enkäten. Länken till enkäten skickades endast ut via mejl, vilket kan antas vara en begränsning. Att uppnå högre svarsfrekvens, hade kunnat åstadkommit via andra alternativa kommunikationssätt till respondenterna.

En svaghet med denna studie, berör den inkluderande litteraturen. Området är begränsat med vetenskapligt granskade studier. Det fåtal studier som går att finna, är av låg evidensgrad och framkomna resultat är oftast inte tillräckligt starka nog, för att kunna dra korrekta större slutsatser, därav inkludera detta arbete även studier från human sidan. Detta kan hypotetiskt sätt vara en felkälla, troligtvis skiljer sig arbetsförhållande, ansvar och yrkesroller sig åt mellan dessa kontexter. Vilket ger upphov till svårigheter att applicera informationen till djurens hälso- och sjukvård.

Ytterligare underlag ifrån webbsidor, lagar och förordningar användes, en möjlig faktor som kan påverka studiens tillförlitlighet, eftersom dessa inte genomgår någon vetenskaplig granskning går det inte att säkerställa kvalité eller tillförlitlighet för informationen. Texten på Jordbruksverkets webbplats är granskad, vilket kan ge en viss tillförlitlighet. Lagar och förordningar uppdateras kontinuerligt, vilket ställer krav på att dessa gäller vid rätt analyserade tidpunkt, eftersom detta kan komma att påverka innehållets relevans för studien.

Analysen av enkätsvaren gjordes i Microsoft Excel (version 365) vilket var ett väldisponerat sätt att sammanställa resultatet på.

Oberoende av studiens begränsningar bidrar resultatet till en insikt i yrkesprofessionernas roller på hästklinikerna i Sverige. En fördel med detta kandidatarbete var att det skapade en inblick inom området på hästkliniker i Sverige. Detta skapar en grund till fortsatta studier. En djupare förståelse för hur det fungerar i praktiken kan nås via vidare forskning, med ett större urval och eventuellt val av andra metoder, exempelvis intervjustudie. Förbättringar i studiekvalitet kan medföra ett mer representativt resultat för vardera yrkesprofessionen och en större möjlighet att dra slutsatser kring hur det påverkar vårdkvalitén.

6. Konklusion

Resultatet från studien visade att DSS och DV2 utför liknande arbetsuppgifter trots olikheter i utbildningsnivå och formell kompetens. Båda yrkesprofessionerna ansåg att en tydligare gränsdragning i det praktiska arbetet skulle vara gynnsamt för att uppnå en bättre patientsäkerhet samt högre kvalitet på vården. Syftet med detta kandidatarbete var att jämföra litteratur i relation till den kliniska praxisen. Studien identifierade både likheter och skillnader i jämförelse med tidigare forskning. De största avvikande fynden mot befintlig litteratur visade att DV2 utför arbetsuppgifter, som strider mot det regelverk arbetstagarna bör förhålla sig till. Hypotetiskt sett kan detta skapa både interna och externa konflikter. Detta resultat aktualiserade flera etiska och moraliska aspekter inom djurens hälso- och sjukvård. Efterföljs inte lagar och bestämmelser inom djurens hälso- och sjukvård utmynnar detta i en bristande patientsäkerhet som kan leda till komplikationer, ökad arbetsbelastning, sämre ekonomisk tillväxt och eventuellt dåligt rykte samt förtroende för kliniken.

Eftersom de olika yrkesprofessionerna utförde liknande arbetsuppgifter kan det antas att vissa kliniker väljer att prioritera rekrytering av DV2 och därav gå med ekonomisk avkastning, på grund av att yrket DV2 generellt är mer lågavlönade jämfört med DSS. Detta kan förutse ett hot mot det legitimerade yrket DSS och innebär utmaningar i framtiden. Vid färre verksamma DSS med gedigen kunskap baserat på vetenskap, kan detta på sikt påverka yrkets autonomi, utveckling och påverka klinikernas förmåga att arbeta ur ett evidensbaserat perspektiv. Båda yrkesgrupperna är betydelsefulla på arbetsplatser för ett gott interprofessionellt arbete. Ändamålsenligt samarbete av alla i teamet utgör grunden för ett stadigt och välfungerande vårdarbete.

Resultaten från denna studie är svåra att generalisera, på grund av den låga svarsfrekvensen i urvalet. Resultaten från detta kandidatarbete bör därför tolkas med försiktighet. Ett representativt resultat kan uppnås genom vidare studier på större populationer, vilket kan uppnås genom att inkludera flera hästkliniker i Sverige för att öka svarsfrekvensen. Vidare forskning hade även kunnat innefatta andra alternativ än enkätstudie, exempelvis intervjustudie. Förslagsvis en kombination, av både enkät samt intervju. En intervjustudie kan troligen ge ett bredare perspektiv och en möjlighet till utökade och kvalitativa svar. Intressant för vidare forskning hade varit att utföra samma typ av studie med likande studieupplägg, fast med en jämförande del till smådjurverksamheten. Inom denna enkätstudie inkluderas inte detta perspektiv, vilket kan vara ett potentiellt ämne för framtida studier. Trots studiens svagheter bidrar den med en initial förståelse samt inblick inom verksamheter på olika hästkliniker i Sverige. Resultaten kan

därför användas som ett utgångsläge för vidare kandidatarbeten eller annan typ av forskning.

Referenser

- Carroll, R.E., De Vries, K., Goodman, C. & Brown, J. (2024). Health care assistant and registered nurse dyads, working together and apart – a qualitative study. *BMC Nursing*, 23(1), 954. <https://doi.org/10.1186/s12912-024-02619-z>
- Eriksson, A. & Vulkan, P. (2020). Hur olika orsaker påverkar undersköterskor och sjuksköterskor val att sluta vid vårdavdelningar. *Social-medicensk tidskrift*, 97 (1), 103–116. <https://doi.org/10.62607/smt.v97i1.37646>
- FN-förbundet (2023) Mål 3: God hälsa och välbefinnande. <https://fn.se/wp-content/uploads/2023/02/Ma%CC%8A1-3-God-ha%CC%88lsa-och-va%CC%88lbefinnande.pdf> [2026-04-15]
- FN-förbundet (2023) Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. <https://fn.se/wp-content/uploads/2023/02/Ma%CC%8A1-8-Ansta%CC%88ndiga-arbetsvillkor-och-ekonomisk-tillva%CC%88xt.pdf> [2026-04-15]
- Hammarberg, A., Bitr. PSR, SLU (2025). Personligt meddelande, 25 maj.
- Jeffery, A. & Taylor, E. (2022). Veterinary nursing in the United Kingdom: Identifying the factors that influence retention within the profession. *Frontiers in veterinary science*, 9, 927499. <https://doi.org/10.3389/fvets.2022.927499>
- Jordbruksverket (2025a) Djurvårdare. <https://jordbruksverket.se/djur/personal-och-vardgivare-inom-djurens-halso--och-sjukvard/att-arbeta-inom-djurens-halso--och-sjukvard/djurvardare> [2026-04-14]
- Jordbruksverket (2025b). Djursjukskötare och djursjukskötarstudenter. <https://jordbruksverket.se/djur/personal-och-vardgivare-inom-djurens-halso--och-sjukvard/att-arbeta-inom-djurens-halso--och-sjukvard/djursjukskotare-och-djursjukskotarstudenter> [2026-04-14]

- Kinnison, T., May, S.A. & Guile, D. (2014). Inter-professional practice: From veterinarian to the veterinary team. *Journal of Veterinary Medical Education*, 41(2), 172–178. <https://doi.org/10.3138/jvme.0713-095R2>
- Lag (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2009302-om-verksamhet-inom-djurens-halso-_sfs-2009-302/ [2026-03- 25]
- O’Leary, K.J., Sehgal, N.L., Terrell, G. & Williams, M.V. (2012). Interdisciplinary teamwork in hospitals: A review and practical recommendations for improvement. *Journal of hospital medicine*, 7 (1), 48–54. <https://doi.org/10.1002/jhm.970>
- Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659) Sveriges riksdag.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659/ [2026-03-22]
- Pritchard, P., Robinson, N., Saul, A., Shrubbs, J., Stavisky, J. & Dean, R. (2024). Horse owner perceptions of equine veterinary nursing roles in the United Kingdom. *Veterinary record*, 194 (9), 4148.
<https://doi.org/10.1002/vetr.4148>
- Regeringen (2008). Verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. (Prop.2008/09:94). Regeringskansliet.
<https://www.regeringen.se/contentassets/5b2ca4fa0fbd43f28509c203beeb9f6/verksamhet-inom-djurens-halso--och-sjukvard-prop.-20080994> [2026-03-31]
- Roche, M.A., Friedman, S., Duffield, C., Twigg, D.E. & Cook, R. (2017). A comparison of nursing tasks undertaken by regulated nurses and nursing support workers: a work sampling study. *Journal of Advanced Nursing*, 73(6), 1421–1432. <https://doi.org/10.1111/jan.13224>
- Sandberg, K., Eklund, A.J., Borglin, G., Gjevjon, E.R. & Olsson, C. (2026). Nurses’ scope of practice and fundamental care in relation to older people: An exploratory home-based study. *International journal of nursing studies advances*, 10. <https://doi.org/10.1016/j.ijnsa.2026.100492>

- Saul, A., Pritchard, P., Shrubbs, J., Robinson, N. & Stavisky, J. (2025). Understanding the roles of equine veterinary nursing teams in UK practices: A cross-sectional study. *Veterinary record*, 197 (10), 264–270.
<https://doi.org/10.1002/vetr.6021>
- SJVFS 2025:19. Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2016:9) om behörigheter för djurhälsopersonal. Statens jordbruksverk.
<https://jordbruksverket.se/download/18.603f70b719cd5b3b9411378/1773225293768/2025-019.pdf> [2026-03-20]
- SJVFS 2023:20. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om den som utan att tillhöra djurhälsopersonalen yrkesmässigt utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård samt om veterinärs tillhandahållande av läkemedel till sådana personer. Statens jordbruksverk.
<https://jordbruksverket.se/download/18.603f70b719cd5b3b941137e/1773225342421/2023-020.pdf> [2026-03-20]
- Socialstyrelsen 2023. HSLF-FS 2023:14 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddad yrkestitel för undersköterskor. Stockholm: Socialstyrelsen.
<https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/7a2a00ab7f5d49f98d1197ef64f47d71/2023-4-8473.pdf> [2026-03-21]
- Svensk Sjuksköterskeförening (2014) Strategi för kvalitetsutveckling inom omvårdnad.
<https://swenurse.se/download/18.1dbf1316170bff6748cd9ad/1584346978390/strategi%20f%C3%B6r%20kvalitetsutveckling%20inom%20omv%C3%A5rdsnad.pdf> [2026-03-22]
- Sveriges riksdag (2019). Brist på veterinärer och djursjukvårdare. (Svar på skriftlig fråga 2018/19: 640) https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svar-pa-skriftlig-fraga/bristen-pa-veterinarer-och-djursjukvardare_h612640/ [2026-04-12]
- Sveriges Lantbruksuniversitet (2023) Vanliga frågor och svar.
<https://internt.slu.se/riktat/interna-fakultetssidor/vh-fakulteten/aktuellt/satsningar-och-projekt/utokningsprojektet/faq/> [2026-05-26]

Sveriges Lantbruksuniversitet (u.å.) Djursjukskötare.
<https://www.slu.se/utbildning/studera/program-pa-grundniva/djursjukskotare/> [2026-04-17]

Utbildningsnämnden, Sveriges Lantbruksuniversitet (2025a) Utbildningsplan för djursjukskötarprogrammet 180 högskolepoäng. Sveriges Lantbruksuniversitet.
<https://www.slu.se/globalassets/slu.se/utbildning/utbildningsplaner/2026/vh/utbildningsplan-vy010-5-fr-ht2026.pdf> [2026-04-18]

Utbildningsnämnden, Sveriges Lantbruksuniversitet (2025b) Utbildningsplan för veterinärprogrammet 330 högskolepoäng. Sveriges Lantbruksuniversitet.
<https://www.slu.se/globalassets/slu.se/utbildning/utbildningsplaner/2026/vh/utbildningsplan-vy013-3-fr-ht2026.pdf> [2026-04-18]

Tackord

Tack Lena Olsén och Stina Blomkvist för ert värdefulla stöd och tid!

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>

JA, jag, Alva Lilja har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

JA, jag, Elisa Johansson har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse till att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Föreliggande arbete ska publiceras med 12 månaders fördröjning av fulltexten (tillfälligt läsningsembargo). Därefter ger jag/vi härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.